

PRZEWODNICZĄCY
KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA
Nr WP.410.1.2024.1

Warszawa, 2024-02-12

dot. VII.603.2.2024.JRO

Szanowny Pan Marcin Wiącek
Rzecznik Praw Obywatelskich

Szanowny Panie Rzeczniku,

Odpowiadając na pismo z dnia 29 stycznia 2024 r., uprzejmie informuję, że w odniesieniu do kandydatów na stanowisko sędziów sądów powszechnych, jak i kandydatów na stanowiska sędziowskie w Sądzie Najwyższym ustawa, co do zasady, statuuje wymóg wyłączności obywatelstwa polskiego. Na gruncie polskiego ustawodawstwa przewidziano dwie możliwości odstąpienia od przedmiotowego wymogu wyłączności obywatelstwa polskiego.

Pierwsza z nich została zawarta w art. 117 § 3 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (Dz.U. z 2023 r. poz. 1093 ze zm.): „Sędzia albo asesor sądowy, który w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy nie spełnia wymogu posiadania wyłącznie obywatelstwa polskiego, może przed upływem terminu, o którym mowa w § 1, złożyć do Krajowej Rady Sądownictwa wniosek o wyrażenie zgody na zajmowanie stanowiska sędziowskiego pomimo posiadania obywatelstwa obcego państwa”.

Druga z nich znajduje się w art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 10 grudnia 2020 r. o zmianie ustawy o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury (Dz.U. z 2021 r. poz. 21): „Aplikant aplikacji sędziowskiej, a w przypadku, o którym mowa w art. 33b ustawy zmienianej w art. 1, także aplikant aplikacji prokuratorskiej, który rozpoczął aplikację sędziowską albo aplikację prokuratorską przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy i który w chwili przedstawienia propozycji dokonania wyboru stanowiska asesora sądowego nie spełnia wymogu posiadania wyłącznie obywatelstwa polskiego, może w terminie 14 dni od dnia przedstawienia propozycji dokonania wyboru stanowiska asesora sądowego złożyć do Krajowej Rady Sądownictwa wniosek o wyrażenie zgody na zajmowanie stanowiska asesora sądowego pomimo posiadania obywatelstwa innego państwa”.

W okresie od 2018 r. do stycznia 2024 r. do Krajowej Rady Sądownictwa wpłynęło 12 wniosków o wyrażenie zgody na zajmowanie stanowiska aplikanta, asesora sądowego i sędziego w sytuacji posiadania przez te osoby obywatelstwa państwa obcego obok obywatelstwa polskiego.

Uszczegóławiając, 4 z tych wniosków dotyczyło sędziów, a 8 wniosków dotyczyło egzaminowanych aplikantów aplikacji sędziowskiej, kandydatów do mianowania na stanowisko asesora w sądzie powszechnym.

Wniosek każdego z sędziów został rozpoznany pozytywnie tj. Rada wyraziła zgodę na zajmowanie stanowiska sędziowskiego pomimo posiadania obywatelstwa obcego państwa.

Analogicznie, Krajowa Rada Sądownictwa w stosunku do każdego z aplikantów sędziowskich wyraziła zgodę na zajmowanie stanowiska asesora w sądzie powszechnym pomimo posiadania obywatelstwa obcego państwa. W 3 przypadkach zgoda nastąpiła po tym jak kandydaci, po negatywnej opinii Rady, ponownie złożyli wnioski i przedstawili dokumenty o rezygnacji z obywatelstwa państwa obcego.

W załączeniu przesyłam skany 12 uchwał Krajowej Rady Sądownictwa w powyższej tematyce, dotyczące 9 uczestników postępowania przed Radą.

sędzia Dagmara Paweńczyk-Woicka